

PARTEĊIPAZZJONI TA' STUDENTI BI BŻONNIJET EDUKATTIVI SPEĊJALI U/JEW B'DIŻABILITÀ FL-EDUKAZZJONI U T-TAĦRIĠ VOKAZZJONALI

GĦOTI TA' INFORMAZZJONI DWAR IL-POLITIKA

Kuntest tal-politika

Id-dejta internazzjonali turi li l-persuni b'diżabilità u bi bżonnijiet edukattivi speċjali (SEN) għadhom esklużi b'mod sproporzjonat mis-suq tax-xogħol. Il-Kunsill tal-Istrateġija għall-Edukazzjoni u Taħriġ għall-2020 (ET 2020) jistieden lill-pajjiżi Ewropej biex iwettqu riformi fil-politika sabiex itejbu r-riżultati edukattivi, filwaqt li jpoġġu enfażi partikolari fuq l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali (VET) sabiex iżidu r-rata ta' impjiegi ta' dawk li għadhom kif jiggradwaw u jtejbu r-rati ta' dawk li jtemmu l-edukazzjoni sekondarja ogħla.

Il-VET għandha:

- tkun ekwitabbli u effiċjenti;
- tindirizza s-sezzjonijiet kollha tal-popolazzjoni; u
- tkun ta' kwalità għolja, b'mod partikolari f'termini ta' promozzjoni tal-inklużjoni soċjali.

Il-pajjiżi membri tal-Aġenzija Ewropea għall-Ittigijiet Speċjali u l-Edukazzjoni Inklużiva identifkaw il-VET bħala kwistjoni ewlenija fil-livell Ewropew. Dan huwa f'konformità mal-Istrateġija ta' Lisbona, adottata mill-Ministri tal-Edukazzjoni tal-Unjoni Ewropea fis-sena 2000, u mal-ET 2020.

Bejn is-sena 2010 u 2012, l-Aġenzija analizzat il-politiki u l-prattiki tal-VET f'26 pajjiż mill-perspettiva tal-istudenti b'SEN u/jew diżabilità. L-analiżi ffukat fuq “x'jaħdem” fil-VET għall-istudenti b'SEN u/jew b'diżabilità, “għaliex jaħdem” u “kif jaħdem”.

Sejbiet tal-proġett

Is-sejbiet ewlenin tal-analiżi tal-Aġenzija huma stabbiliti hawn taħt:

- Il-proġett identifika diversi fatturi ta' suċċess – “x'jaħdem” – fil-VET għal studenti b'SEN u/jew diżabilità.
- Analizi sussegwenti żvelat grad qawwi ta' koerenza madwar il-pajjiżi, bl-istess fatturi ta' suċċess li ħafna drabi jidhru flimkien ma' eżempji ta' Prattika ta'



suċċess. Il-kombinazzjonijiet identifikati juru “għaliex jaħdem”, filwaqt li l-impatt reċiproku tal-fatturi ta' suċċess jgħinu jispjegaw “kif jaħdem”.

- Il-fatturi ta' suċċess huma raggruppati f'erba' hekk imsejja “tendenzi ta' prattika ta' suċċess”. Dawn it-tendenzi huma relatati bejniethom u ta' sostenn reċiproku, biex b'hekk kwalunkwe tentattiv biex tittejjeb il-prestazzjoni ta' sistema VET għandu jpoġġi enfasi ugwali fuq l-erba' tendenzi kollha fl-istess ħin.
- Jekk prattika hija tajba u effiċjenti għall-istudenti b'SEN u/jew b'diżabilità fil-VET u fit-tranzizzjoni għad-dinja tax-xogħol, din tkun tajba wkoll għall-istudenti KOLLHA.
- Huwa possibbli titjib fil-VET, u dan jista' jsejtni fil-prattika. Dan huwa evidenti fl-analizi tal-proġetti, li kienet ibbażata fuq 28 eżempju f'26 pajjiż, li jirrapprezentaw l-ispettru sħiħ tal-approċċi VET fl-Ewropa.
- Il-prattika ta' suċċess titlob l-involvement tal-partijiet interessati kollha mill-qasam VET.

Rakkomandazzjonijiet

Abbażi tal-analizi tagħha, l-Aġenzija fformulat rakkomandazzjonijiet relatati mal-erba' “tendenzi ta' prattika tajba” li x'aktarx itejbu l-effikaċja tas-sistema VET u t-tranzizzjoni għad-dinja tax-xogħol tal-istudenti b'SEN u/jew diżabilità.

Dawn it-tendenzi jiffukaw fuq il-perspettivi u l-irwoli tal-partijiet interessati ewlenin fi ħdan il-VET - jiġifieri, surmasti/maniġers ta' organizzazzjonijiet VET (“*tendenzi ta' ġestjoni*”); għalliema/ħarriega/persunal ta' sostenn (“*tendenzi ta' edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali*”); studenti (“*tendenzi tal-istudenti*”); u impjegaturi attwali u futuri/rappreżentanti tas-suq tax-xogħol (“*tendenza tas-suq tax-xogħol*”).

Ir-rakkomandazzjonijiet tal-politika ġenerali li joħorgu minn din l-analizi huma kif ġejjin:

- *L-erba' tendenzi jikkoincidu u huma ta' sostenn reċiproku. Għalhekk, il-politika għandha tpoġġi enfasi ugwali fuq l-erba' tendenzi kollha fl-istess ħin sabiex jilħqu titjib fi ħdan kwalunkwe sistema VET.*
- *Il-fatturi ta' suċċess kollha huma marbutin ma' xulxin u ma jistgħux jiġu kkunsidrati b'mod separat, peress li dan jista' jwassal għal effetti sekondarji mhux mixtieqa. Sabiex tiġi identifikata kwalunkwe bidla, kemm jekk mixtieqa kif ukoll jekk le, il-politika għandha tistabbilixxi u tkompli tissorvelja l-indikaturi xierqa fis-sistema VET kollha kemm hi.*



Rakkomandazzjonijiet ta' politika speċifiċi

Ir-rakkomandazzjonijiet tal-proġett jindirizzaw diversi pajjiżi f'daqqa, jiġifieri ma jiffukawx fuq xi sitwazzjoni VET individwali ta' pajjiż uniku. Ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi li ġejjin tal-politika għall-VET, strutturati skont l-erba' tendenzi li ġew identifikati, huma rilevanti għal ħafna mill-pajjiżi partecipanti. Madankollu, hija meħtieġa fażi oħra tar-riżultati tal-proġetti għar-rakkomandazzjonijiet li jitfasslu skont ir-rekwiżiti VET individwali tal-pajjiżi.

Tendenza amministrattiva

Dawk li jfasslu l-politika għandhom:

- Jistabbilixxu qafas legali u ftehim fost is-servizzi kollha involuti: edukazzjoni, impjegi u l-awtoritajiet lokali. Dan sejjer jippermetti lill-iskejjel jiżviluppaw sħubijiet u strutturi ta' networking ma' kumpaniji lokali għal taħriġ Prattiku u/jew impjeg wara li wieħed jiggradwa.
- Jippromwovu t-tmexxija effettiva tal-iskejjel billi jiżguraw li l-iskejjel jiġu appoġġjati b'mod xieraq fl-iżvilupp ta' politika inklużiva, fejn id-differenzi bejn l-istudenti huma kkunsidrati bħala parti 'normali' tal-kultura edukattiva.
- Jippermettu lill-iskejjel jimplimentaw approċċ ta' xogħol f'tim, li jinkludi l-istabbiliment ta' timijiet multi-dixiplinarji bi rwoli ċari.
- Idaħħlu fis-seħħ, rotot ta' taħriġ koerenti għall-persunal tal-iskola biex jiżviluppa l-kompetenzi meħtieġa biex jikkoopera mas-servizzi ta' sostenn intern jew estern.

Tendenza fl-edukazzjoni u fit-taħriġ vokazzjonali

Dawk li jfasslu l-politika għandhom:

- Jippromwovu u jassiguraw approċċ fejn il-metodi pedagoġiċi, il-materjali, il-metodi ta' assessjar u l-għanijiet jitfasslu skont il-bżonnijiet individwali.
- Jippermettu lill-iskejjel iħarsu approċċi msejsa fuq l-istudenti fir-rigward tal-ippjanar, l-iffissar tal-għanijiet u t-tfassil tal-kurrikulu li għandu jintuża fil-proċess ta' taġħlim.
- Joħolqu qafas li jippermetti lill-iskejjel jistabbilixxu proċessi ta' taġħlim individwali permezz ta' approċċi flessibbli, li jippermettu l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-pjanijiet individwali għat-taġħlim, l-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tranzizzjoni.
- Jimplimentaw sistemi ta' monitoraġġ li jeżaminaw l-effiċjenza tal-miżuri li qegħdin jiġu implimentanti mill-iskejjel. Dan sejjer jgħin lill-iskejjel jiffukaw fuq l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' miżuri edukattivi effiċjenti li jipprevjenu jew



inaqqsu l-ammont ta' dawk li jtilqu kmieni mis-sistema edukattiva u fis-sejbien ta' alternattivi edukattivi godda għall-istudenti mhux interessati.

- Jassiguraw li l-programmi u l-korsijiet VET kollha huma taħt revizjoni permanenti, sabiex il-ħiliet tal-istudenti jitqabblu mar-rekwiziti ta' ħiliet tas-suq tax-xogħol.

Tendenza tal-istudenti

Dawk li jfasslu l-politika għandhom:

- Jappoġġjaw u jissorveljaw il-politiki edukattivi biex jiżguraw li l-iskejjel jiffukaw fuq il-kapaċitajiet tal-istudenti.
- Jipprovdu opportunitajiet ta' taħriġ inizjali u kontinwu għall-persunal, biex l-għalliema jkunu jistgħu jpoġġu l-abbiltajiet tal-istudenti fiċ-ċentru tal-approċċi edukattivi u jaraw l-opportunitajiet aktar milli l-isfidi. L-għalliema għandhom iġieghu lill-istudenti kollha jhossuhom aktar kunfidenti u assertivi.
- Jiżguraw li l-iskejjel jirrispettaw ix-xewqat u l-aspettattivi tal-istudenti fil-passi kollha tal-proċess ta' tranżizzjoni.

Tendenza tas-suq tax-xogħol

Dawk li jfasslu l-politika għandhom:

- Idaħħlu fis-seħħ miżuri ċari fil-livell tal-politika biex b'hekk l-iskejjel ikunu jistgħu jstabilixxu u jzommu konnessjonijiet reżiljenti mal-impjegaturi lokali.
- Jiżguraw sostenn xieraq għall-istudenti u l-impjegaturi biex jappoġġjaw il-fażi ta' tranżizzjoni mill-edukazzjoni u t-taħriġ għad-dinja tax-xogħol. Barra minn hekk, sabiex tiġi sostnuta t-tranżizzjoni lejn is-suq miftuħ tax-xogħol, il-persunal kompetenti għandu jipprovdi attivitajiet ta' segwitu mmirati għall-perjodu meħtieġ biex jiġu indirizzati l-ħtiġijiet tal-gradwati żgħażaġh u l-impjegaturi.

Aktar informazzjoni, inkluż dokument ta' gwida intitolat “20 Fattur Ewlieni għall-Edukazzjoni Vokazzjonali u Taħriġ ta' Suċċess”, hija disponibbli mill-qasam tal-web tal-proġetti VET: <http://www.european-agency.org/agency-projects/vocational-education-and-training>

MT



<http://www.european-agency.org/disclaimer>